

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 5617/16.11.2017

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
96/2017**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 24.1.2017 και ώρα 10:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Δήμητρα Παπαδοπούλου, Νικόλαο Κιάο, Βασίλειο Καραποστόλη και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόντα τα μέλη Ευαγγελία Μήτρου, Καλλιόπη Διαμαντάκου, και Γεώργιος Πλειός. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αικατερίνη Κοντοπούλου, υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ραδιοφωνικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «ΣΚΑΙ 100,3 FM» Νομού Αττικής, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΕΙΔΗΣΕΙΣ NOT KOM ANΩNYMH THΛEOΠTIKH KAI EMΠOPIKH ETAIPEIA ΠAPOXHΣ ΠΛHPOΦOPIΩN KAI ENHMEPΩΣHΣ», αναφορικά με την κατηγορία για παραβίαση αρχών της δημοσιογραφικής δεοντολογίας κατά την προδημοψηφισματική περίοδο.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 474/16.7.2015, ο οποίος χρεώθηκε στη διοικητική υπάλληλο Τριάδα Τσαμπούκα και στον ειδικό επιστήμονα Νίκο Αγγελή. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1037/22.7.2015 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ τη με αριθμό πρωτοκόλλου 1315/2.10.2015 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστησαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της Φιλιππόπουλος Κωνσταντίνος και Γεωργόπουλος Ευστάθιος. Ερωτηθέντες από τον Πρόεδρο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι απάντησαν ότι γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε το λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησαν στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να τους παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 31.1.2017 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 553/31.1.2017 υπόμνημα.

Την 3^η.4.2017 και ώρα 10.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Παρέστησαν τα αυτά ως άνω μέλη της, καθώς και οι Ευαγγελία Μήτρου και Καλλιόπη Διαμαντάκου, έχουσες ενημερωθεί επί της υποθέσεως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και άκουσε τη Δήμητρα Παπαδοπούλου εκ των μελών της, που είχε ορισθεί, από τον Πρόεδρο, εισηγήτρια:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό, μεταξύ των άλλων, την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση των πληροφοριών και των ειδήσεων. Εξάλλου, κατά το άρθρο 14 παρ. 1 του Συντάγματος: *«Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του Κράτους»*.
2. Οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών χορηγούνται για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να μεριμνούν μεταξύ άλλων για την αντικειμενική ενημέρωση του κοινού. Ειδικότερα, το εδάφιο β της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του

Ν. 2328/1995 ορίζει τα εξής: «Οι άδειες χορηγούνται για την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος και η χρήση τους συνιστά δημόσια λειτουργία. Οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται οι άδειες υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος, την αντικειμενική ενημέρωση, τη διασφάλιση της πολυφωνίας, καθώς και την προαγωγή του πολιτισμού με τη μετάδοση εκπομπών λόγου και τέχνης».

3. Κατά το άρθρο δε 5 παρ. 1 του Π.Δ. 77/2003: «Τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν υπέρμετρη ελπίδα, σύγχυση ή πανικό στο κοινό».

4. Εξάλλου, η παρουσίαση των πολιτικών θεμάτων κατά τις προεκλογικές περιόδους πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και της πολυφωνίας καθώς επίσης και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών. Ειδικότερα, η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: «Η παρουσίαση πολιτικών θεμάτων κατά τις προεκλογικές περιόδους πρέπει να γίνεται με σαφήνεια και μετριοπάθεια, ώστε να μην εξάπτονται τα πολιτικά πάθη και σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και πολυφωνίας και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών». Επίσης, η παράγραφος 2 του άρθρου 16 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: «Ιδιαίτερη προσπάθεια πρέπει να καταβάλλεται για την τήρηση των διατάξεων του νόμου κατά τις ίδιες περιόδους, ώστε κατά την κάλυψή τους να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και πολυφωνίας και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών». Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, οι επιταγές των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 16 ισχύουν προφανώς και κατά τις προδημοψηφισματικές περιόδους.

5. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 και 8 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

6. Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι οι υποχρεώσεις που υπέχουν οι τηλεοπτικοί φορείς κατά τις πολιτικά ευαίσθητες και χρονικά συμπυκνωμένες προεκλογικές και προδημοψηφισματικές περιόδους επιβάλλουν ένα αυξημένο μέτρο ευθύνης όσον αφορά την τήρηση των επιταγών της αντικειμενικής και ισομερούς πληροφόρησης. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο όσον αφορά την προεκλογική κάλυψη δημοψηφισμάτων, στα οποία από τη φύση τους το κοινό καλείται συνήθως να επιλέξει μεταξύ δύο και μόνο αντίθετων μεταξύ τους επιλογών,

ιδιαίτερος δε όταν η προδημοψηφισματική περίοδος είναι εξαιρετικά βραχεία, οπότε κάθε μία πολιτική εκπομπή έχει ιδιαίτερα κρίσιμη σημασία για την πληροφόρηση και τον σχηματισμό της άποψης του κοινού.

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής: Την 1^η Ιουλίου 2015, σε εκπομπή του ως άνω ραδιοφωνικού σταθμού, μεταδόθηκε ο ακόλουθος διάλογος, όπως αυτός αναφέρεται στην προαναφερόμενη έκθεση:

«Ραδιοφ. Παραγωγός 1: Στα νησιά δεν έχουν καύσιμα και ζητάνε τη συνδρομή του στρατού. Το ξέρετε αυτό;

Ραδιοφ. Παραγωγός 2: Ναι.

Πορτοσάλτε: Εκτός κι αν είναι μια επιδίωξη να βγει γενικά ο στρατός. Δηλαδή θέλω να πω ότι στην εικόνα είναι ο κ. Τσίπρας αλλά αυτή η κυβέρνηση δεν έχει μόνο ΣΥ.ΡΙΖ.Α.

Ραδιοφ. Παραγωγός 1: Για ανθρωπιστικούς λόγους, πιστεύω.

Πορτοσάλτε: Έχει και ΑΝΕΛ.

Ραδιοφ. Παραγωγός 1: Για ανθρωπιστικούς λόγους.

Πορτοσάλτε: Δεν ξέρω. Μπορεί να είναι από την περιφρούρηση, από την προστασία της δημόσιας τάξης μέχρι, μέχρι ανθρωπιστικούς λόγους. Αλλά είναι επιδίωξη να βγει πρώτη φορά ΑΡΙΣΤΕΡΑ στρατός; Δεν ξέρω.

Ραδιοφ. Παραγωγός 1: Να δω και κυβέρνηση ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ να βγάζει στρατιωτικό νόμο, τίποτα άλλο δεν θα μένει να δω.

Πορτοσάλτε: Έτσι γίνονται οι χούντες. Γίνονται με έναν τρόπο όπως ξέρεις.

Ραδιοφ. Παραγωγός 1: Ναι αλλά εδώ πέρα λέμε για αριστερή κυβέρνηση. Δεν κατάλαβα ότι πρόκειται για σταλινικούς. Δε φάνηκε πουθενά αυτό.

Ακούγεται γυναικεία φωνή: Καλό μήνα είπαμε μέσα σε όλα αυτά;

Ραδιοφ. Παραγωγός 1: Ναι γιατί όλα αυτά που λέμε άλλωστε προδιαθέτει τον κόσμο για να έχει έναν καλό μήνα. Και όχι αυτά που λέμε μόνο».

III. Υπαγωγή

Υπό τα δεδομένα αυτά δεν τελέσθηκαν – κατά την κρίση της Ολομέλειας – τα αδικήματα που αποδόθηκαν στον ελεγχόμενο ραδιοφωνικό σταθμό και στην εγκαλούμενη εταιρεία και, επομένως, πρέπει η τελευταία να απαλλαγεί των σχετικών κατηγοριών.

Κατά τη γνώμη, όμως, ενός μέλους της Ολομελείας (του Ν. Κιάου), υπό τα εκτεθέντα στοιχειοθετείται το διοικητικό αδίκημα της πρόκλησης σύγχυσης και πανικού στο κοινό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ ΕΣΡ

Απαλλάσσει την εγκαλουμένη των κατηγοριών που αναφέρονται στο σκεπτικό.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 3^η Απριλίου 2017 και δημοσιεύτηκε την 20^η Νοεμβρίου 2017.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ